

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 12. Vis sanus fieri. Si tunolueris, non te sanabit Deus, qui dicitur ludere cum hominibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53012](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53012)

§. 12. Vis sanus fieri? Si tu nolueris, non te sanabit Deus, qui dicitur ludere cum hominibus.

Hypoc. **C**hristus illum interrogat: Charissime, Vis sanus fieri? quæ hæc tua ô medice expertissime interrogatio: quis unquam medicas talem ægroto proposuit? Hippocrates Medicorum instructor primas has docet interrogaciones infirmis proponendas: scilicet: qui valet, quomodo te habes, quod tuum malum, unde tibi hoc, à quo tempore? Cum ad ægroto deuenit, interrogare oportet, quæ patitur, & ex qua causa, & quot iam diebus. Has omnes interrogaciones exigit ipsa ratio, ut medicus ægroto proponat, qui, ut ignorans, nec scit, quam alter patitur ægri tudinem, nec eius originem, nec tempus. Ac illi vero tales non sunt interrogaciones faciendæ, qui intima nouit corporis infirmi, qui cordis fibras rimatur, & oclorum suorum acie medullas peruatit ostium abditissimas. Non est occultatum à meum à te, quod fecisti in secreto, ait Dauid. Et in hoc presenti miraculo neuosè signat Euangelista, hoc supponens, quod Christus mentis suæ acumine paralyticum intus & in cute nouerat: Hunc cum uidisset. Cognouit, perferuntus est quidquid in illo erat, & paralyticum, & temporis diuturnitatem: Et cum cognouisset: quia iam multum, &c. Proinde nihil horum querit: nisi illud tantummodo: Vis sanus fieri? Profundum indicans mysterium, quod sæpe numero ponderat D. Augustinus. Hoc suppose (inquit D. Augustinus.) Sicut corporis infirmitates, symbolum sunt animæ defectuum, ita & illarum medela, eadem est quæ horum. Paralyticum Christus rogat, Vis sanus fieri? anima enim tua nequam te nolente curabitur: nota quippe cunctis est illa D. August. propositio: Qui fecit te sine te, non saluabit te sine te.

Tract. 7. 24. in Ioan. & serm. 22. de verbis Domini. Sermon. 15. de verbis Apostoli.

Mat. 23. 1. Cor. propterea ad salutem requiritur uoluntas.

eum uidet ad laqueum proferre perditionis, abyssumque desperationis. Cur, dum eum peccatis cernit immersum, non extrahit licet remittentem, sicut ignibus extraheret etiam sponda sua iniectum. An Deus hoc facere non proualeat omnipotens? Fieret hoc, si Deus solus esset omnipotens, brachij sui solius potentia nos erueret; attamen est & sapiens, summâque cuncta regit sapientiâ: quæ hoc exigit, ut suauiter et cuncta gubernet secundum cuiusque conditionem: sed nec ipsis plantis, herbis, aut animalibus aliud disposuit, quam ut unumquodque secundum propriam naturam operaretur: iuxta genus suum. Hominis autem natura libera est, liberum habet arbitrium, ac voluntatem, ut bene probat Doctor Angelicus, & testatur Spiritus sanctus: Deus ab initio constituit hominem, & reliquit illum in manu consilij sui. Eccl. 1. 2. q. 173. Ob quam rationem factus dicitur ad imaginem & similitudinem Dei, qui suorum actuum Dominus est absolutus. Iuxta hanc naturam nos regit Deus, nec cogere intendit, sed tantum nostrum requirere consentium ac petere voluntatem.

Sponsam uocat sponsus, ædes eius accedit, ostium pulsat uerbere repetitio: Aperi mibi seruas meas, sponsa mea: quia caput meum plenum est rore, &c. Illa non aperiente, longius retrocedit. O sponse cælestis, an tibi uires non sunt portas aperiendi, earumque confringendi cardines cum sis ipso Samson fortior? An tu non ille, de quo Dauid cecinit: Qui conuulsit portas cretas, & ualles ferreas confregit? Si illa portas reuinit aperire, an non tibi facilis patet per parietes, per fenestras ingressus per illas et eum læpius mors subintrat, teste Hieremias: Ascendit mors per fenestras uestras. Tibi hoc conuenit melius, qui uita es. Possum equidem, at sine sponse nihil uolo uoluntate. An ignoras, ingressum hunc esse sponsi, ut animam tibi associet in sponsam, nec dari in uoluntaria sponsalia? Iuste dixerunt parentes Rebeckæ, dum agunt de ea desponsanda Isaac: Quaramus uoluntatem ipsius, &c. Vis ire cum homine isto? Operatur cælestis ille sponsus animam in sociam sui thori recipere, hoc autem nisi consenti ac uoluntate præuia non fit, proinde nullam infert uolentiam, sed accedit, sed pulsat, sed querit eius uoluntatem: Ego sto ad ostium & pulsa. Si quis audierit uocem meam, & aperuerit mihi ianuam, intrabo ad illum. Si illa noluerit, vim non facio, sed ulterius secedo. Vocat Deus, clamat, inspirat, monet, minatur: si ob-

432.

furdescas, nec volueris, sed ad inferna properes: vni tibi inferet nullam, transibit, deseret te: te namque Dinia regis sapientia suauiter: *Sua- uiter disponit omnia. Coactio contraria est suauitati.*

Præclara de seipsa proponit mysteria, æterna Sapientia, id est Verbum æternum, vni genitus Patris. Concionem quondam proponit, quã ore depromit Sapientissimi Salomonis: Ad auditorium citat, conuocatiue vniuersum hominũ genus sic vt nullus desideretur; magna illis studet

Prout. 8. 7. proponere mysteria: O viri ad vos clamato. & vox mea ad filios hominum. Audite quantum de rebus magnis locutura sum. Hæc, si & ipsi incretate Sapientia videantur magna, quæ illa ab omnibus sunt æstimanda: quæ sunt hæc: Tria declarat. Primum æternæ suæ generationis ac substantiæ originem. Secundum: Principium essendi creaturarum, in ordine nature. Tertium: Principium essendi in ordine ad generationem. Magna sunt hæc.

Prout. 8. 8. Primum proponit, atque sex principium essendi esse ab æterno Patre: Ab æterno ordinata sũt, & ex antiquis, &c. Nondum erant abyssus, & ego iam conceptra eram. Secundum, agit de principio, quod dedit creaturis, essentiam, quod erat idem ipse Pater, sed cum ipso sicut enim arifex per ideam, quam suo concepit intellectu, & manu in suarum potentiam artis suæ producit opera, ita Pater per Verbum æternum, ideã & diuinũ sui intellectus conceptum, suamque potentiam cuncta produxit: Quando preparabat caelos aderam, quando et vna lege, & gyro vallabat abyssos, quando æthera firmabat iursum, & librabas fontes aquarum, &c. cum eorum cuncta componens. Non fallat, si dixerit ex hoc lect. o. D. Ioannem simpliciter illam iam sublimem, quæ super excedat intellectũ Angelorum: Primum uero æternum scribit Verbum æterni generationem. In principio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum. Deinde, creaturarum productionem per illud idem Verbum: Omnia per ipsum facta sunt, & sine ipso factum est nihil.

Prout. 8. 8. Ad tertium procedit, exponit que mysterium Incarnationis & hominum iustificationis: Delibatur per singulos dies, ludens corã eo omni tempore, ludens in orbe terrarum, & delicia mea esse cum filiis hominum. His consonat D. Ioannes: Debit eis potestatem filios Dei fieri: & Verbum caro factum caro factum est. Delicia mea esse cum filiis hominum per: Incarnationis mysterium humanæque nature assumptionem: Hoc mihi summum gaudium ludere cum hominibus; & hoc ago toto orbe terrarum. Sapientissime Deus,

Prout. 8. 8. Ad tertium procedit, exponit que mysterium Incarnationis & hominum iustificationis: Delibatur per singulos dies, ludens corã eo omni tempore, ludens in orbe terrarum, & delicia mea esse cum filiis hominum. His consonat D. Ioannes: Debit eis potestatem filios Dei fieri: & Verbum caro factum caro factum est. Delicia mea esse cum filiis hominum per: Incarnationis mysterium humanæque nature assumptionem: Hoc mihi summum gaudium ludere cum hominibus; & hoc ago toto orbe terrarum. Sapientissime Deus,

Ad tertium procedit, exponit que mysterium Incarnationis & hominum iustificationis: Delibatur per singulos dies, ludens corã eo omni tempore, ludens in orbe terrarum, & delicia mea esse cum filiis hominum. His consonat D. Ioannes: Debit eis potestatem filios Dei fieri: & Verbum caro factum caro factum est. Delicia mea esse cum filiis hominum per: Incarnationis mysterium humanæque nature assumptionem: Hoc mihi summum gaudium ludere cum hominibus; & hoc ago toto orbe terrarum. Sapientissime Deus,

nam forsã ludicra sunt tuã quæ tractas negotia, vt caelum dicas: Num forte tam parui eafaciis, vt id quod in cibe intendis, sit lusus, sit iocus? & idem bis repetis: *Ludens coram eo, ludens in orbe terrarum.* Altissimum hic tangit mysterium. Duo sunt lusus generat: vnus manus ad manum, alter soc eratis: & hoc interit dederimnis; quod in lusu manus ad manum agit quod velis; vel multum aut parum lusu supponis, vel te ipsum contines, vel explicas probona tua voluntate. In lusu verò societatis minime, sed soc; requiritur voluntas, quod si tu vel supponas, vel ludas, aut consentias supposito, si iocus non cõsenserit, nihil agitur. Duos hos lusus ludit Verbum æternum. In principio ad rerum omnium creationem ludit manu ad manum, primum cum nihilo, & alæx subiecit tantum quantum ipse voluit, de illo educens, quidquid volebat, & quã ratione intendebat, nullus pectis voluntate. Continuo ludit cum creaturis manu ad manum & exposuit quantum voluit: cum caelo ludit & stellis eduxit, quot voluit; cum aquis, & quotquot voluit eduxit pisces; cum aere, & quotquot voluit pennis inuoluit aues; cum terra, & ex ea quotquot placuit, herbas procreauit. *Ipse dixit & facta sunt, ipse mandauit & creata sunt.* Eodem lusu recreauit se in hominis creatione. Hanc enim maiorem, illum pusillum condidit; hunc mobilem, istum agricolam creauit; hunc in hac regione, alterum statuit in alia, hunc acrimonia doluit ingenij, illum stupidum uincumque produxit, illum oculis, vultuque insignem, hunc his omnibus orbatum. *Prout. 8. sine te.*

Attamen in negotio iustificationis, ob quam venit in mundum, lusu ludit societate is, & socium re: quasi adiutorem assumptu hominem. Talem se pradicat Apostolus: *Dei adiutores sumus.* Nec vult suum valere lolum nec expositam, nisi homo consentiat. *Non saluabit te sine te.* Eleganter respondet D. Bernardus in eo quod notat vates. Hæc ad celebrem illam visionem, quã vidit Dominum sedentem super solum excelsum, plenum maiestate, sublimem, aduertit ad horum duos: Seraphim sex alis presulgidos. Licet vero intelligant quidam quod duabus tegebant caput Dei, & duabus aliis inferioribus eius pedes, duabus verò mediis volarent, attamen textus præsertim Hebræicos, locum cedit interpretandi, quod duabus aliis sublimioribus non Dei, sed proprium velarent caput duabus inferioribus proprios pedes, n. edis

Attamen in negotio iustificationis, ob quam venit in mundum, lusu ludit societate is, & socium re: quasi adiutorem assumptu hominem. Talem se pradicat Apostolus: Dei adiutores sumus. Nec vult suum valere lolum nec expositam, nisi homo consentiat. Non saluabit te sine te. Eleganter respondet D. Bernardus in eo quod notat vates. Hæc ad celebrem illam visionem, quã vidit Dominum sedentem super solum excelsum, plenum maiestate, sublimem, aduertit ad horum duos: Seraphim sex alis presulgidos. Licet vero intelligant quidam quod duabus tegebant caput Dei, & duabus aliis inferioribus eius pedes, duabus verò mediis volarent, attamen textus præsertim Hebræicos, locum cedit interpretandi, quod duabus aliis sublimioribus non Dei, sed proprium velarent caput duabus inferioribus proprios pedes, n. edis

Attamen in negotio iustificationis, ob quam venit in mundum, lusu ludit societate is, & socium re: quasi adiutorem assumptu hominem. Talem se pradicat Apostolus: Dei adiutores sumus. Nec vult suum valere lolum nec expositam, nisi homo consentiat. Non saluabit te sine te. Eleganter respondet D. Bernardus in eo quod notat vates. Hæc ad celebrem illam visionem, quã vidit Dominum sedentem super solum excelsum, plenum maiestate, sublimem, aduertit ad horum duos: Seraphim sex alis presulgidos. Licet vero intelligant quidam quod duabus tegebant caput Dei, & duabus aliis inferioribus eius pedes, duabus verò mediis volarent, attamen textus præsertim Hebræicos, locum cedit interpretandi, quod duabus aliis sublimioribus non Dei, sed proprium velarent caput duabus inferioribus proprios pedes, n. edis

Attamen in negotio iustificationis, ob quam venit in mundum, lusu ludit societate is, & socium re: quasi adiutorem assumptu hominem. Talem se pradicat Apostolus: Dei adiutores sumus. Nec vult suum valere lolum nec expositam, nisi homo consentiat. Non saluabit te sine te. Eleganter respondet D. Bernardus in eo quod notat vates. Hæc ad celebrem illam visionem, quã vidit Dominum sedentem super solum excelsum, plenum maiestate, sublimem, aduertit ad horum duos: Seraphim sex alis presulgidos. Licet vero intelligant quidam quod duabus tegebant caput Dei, & duabus aliis inferioribus eius pedes, duabus verò mediis volarent, attamen textus præsertim Hebræicos, locum cedit interpretandi, quod duabus aliis sublimioribus non Dei, sed proprium velarent caput duabus inferioribus proprios pedes, n. edis

Attamen in negotio iustificationis, ob quam venit in mundum, lusu ludit societate is, & socium re: quasi adiutorem assumptu hominem. Talem se pradicat Apostolus: Dei adiutores sumus. Nec vult suum valere lolum nec expositam, nisi homo consentiat. Non saluabit te sine te. Eleganter respondet D. Bernardus in eo quod notat vates. Hæc ad celebrem illam visionem, quã vidit Dominum sedentem super solum excelsum, plenum maiestate, sublimem, aduertit ad horum duos: Seraphim sex alis presulgidos. Licet vero intelligant quidam quod duabus tegebant caput Dei, & duabus aliis inferioribus eius pedes, duabus verò mediis volarent, attamen textus præsertim Hebræicos, locum cedit interpretandi, quod duabus aliis sublimioribus non Dei, sed proprium velarent caput duabus inferioribus proprios pedes, n. edis

Attamen in negotio iustificationis, ob quam venit in mundum, lusu ludit societate is, & socium re: quasi adiutorem assumptu hominem. Talem se pradicat Apostolus: Dei adiutores sumus. Nec vult suum valere lolum nec expositam, nisi homo consentiat. Non saluabit te sine te. Eleganter respondet D. Bernardus in eo quod notat vates. Hæc ad celebrem illam visionem, quã vidit Dominum sedentem super solum excelsum, plenum maiestate, sublimem, aduertit ad horum duos: Seraphim sex alis presulgidos. Licet vero intelligant quidam quod duabus tegebant caput Dei, & duabus aliis inferioribus eius pedes, duabus verò mediis volarent, attamen textus præsertim Hebræicos, locum cedit interpretandi, quod duabus aliis sublimioribus non Dei, sed proprium velarent caput duabus inferioribus proprios pedes, n. edis

Attamen in negotio iustificationis, ob quam venit in mundum, lusu ludit societate is, & socium re: quasi adiutorem assumptu hominem. Talem se pradicat Apostolus: Dei adiutores sumus. Nec vult suum valere lolum nec expositam, nisi homo consentiat. Non saluabit te sine te. Eleganter respondet D. Bernardus in eo quod notat vates. Hæc ad celebrem illam visionem, quã vidit Dominum sedentem super solum excelsum, plenum maiestate, sublimem, aduertit ad horum duos: Seraphim sex alis presulgidos. Licet vero intelligant quidam quod duabus tegebant caput Dei, & duabus aliis inferioribus eius pedes, duabus verò mediis volarent, attamen textus præsertim Hebræicos, locum cedit interpretandi, quod duabus aliis sublimioribus non Dei, sed proprium velarent caput duabus inferioribus proprios pedes, n. edis

D. Bern. vero volarent, corporis autem peccus nudum ostenderent. Ne crederis (inquit D. Bernar.) Vili Domini hoc vacare mysterio, quinimo diuini scelerum sedem hieroglyphicis. Voluit Dominus profundum ostendere predestinationis mysterium, proinde se ut Regem supremum ostendit, & excelsa fulgidum maiestate: in nullo enim alio mysterio, Domini sui regni que tanta Deus est ruit celsitudine, quam in hoc predestinationis & reprobationis exemplari, in quo procedit, ut Dominus adeo absolutus ac independens, ut quos vult predestinet, & quos vult, reprobet, pro mera ac libera sua voluntate.

D. Bern.
Do. c. 8.
 Operatur secundum propositum voluntatis sue. Alios nullo coegit consiliarios, ad hanc electionem, quam propriam suam voluntatem; tantum autem erat illud mysterium, ut illud contemplatione perscrutari D. Paulus minime presumptus: abyssus enim videtur, & immensum pelagus, quo se conatur expedire hoc axioma: Quod si figulus lutum sit tam absolutus Dominus, ut ex eo pro mera sua voluntate fingat vas in honorem, quod in mensa proponatur, aliud quoque, quod semper ignibus exponatur: quanto meliori iure poterat Domini totius naturæ Dominus independens in eisdem masse hominibus, hanc gloriæ suæ præeligere coheredem, alterum æternis ignibus deserere concremandum in hoc mysterio tria (ait D. Bernard.) sunt consideranda. Caput, medium, & pedes, extremum ac vltimum: tria quoque hæc declarat

D. Paulus, vocatio, iustificatio & glorificatio.

Eph. 1.
 Considero siquidem, quasi quoddam caput, corpus, & pedes meos in verbis Apostoli, quibus ait: Quos predestinaui, hos & vocaui, quos vocaui, hos & iustificauit, & quos iustificauit, hos & glorificauit. Caput ac principium executionis predestinationis, est Dei vocatio. Hoc caput est connectum, cui nec interuenit alatum prædicationi volatus: pendet enim ex sola Dei gratia ac misericordia. *Iniitium motum solius gratiæ est & non habeo quid mihi in predestinatione, aut vocatione tribuam.* Pedes, id est vltimum, glorificatio est iustificati, vltimus effectus predestinationis. Sunt hi quoque connecti, nihil cooperantibus tuis aliis: hanc enim solus Deus operatur. *Consummatio quidem, & ipsa solius gratiæ est, nec est in ea mihi gloriari.* Medium, anima tuæ creditur iustificatio, ad hanc alæ concurrunt intellectus tui ac voluntatis; illarum enim potentiarum tuarum opera requiruntur, ut illis cooperantibus Dei gratia suam operetur effectum. *Non sic sane in opere iustifica-*

tionis alienus sum operatur quidem illud gratia, sed plane mecum. Mecum exequitur Deus opus meæ iustificationis, quod est quasi iulus societatis, ut enim valeat alex expositum necessario concurrere debent amborum qui ludunt expressæ voluntates.

Quoties vultu suo benignissimo te inuitat Deus, gratiam offert ac gloriam, scriptum ac quicquid habet, & renuis? Quoties vrgit, ut peccatis ablineas, atren as vitæ tuæ benignissimos dies, æternum gehennæ incendium, quotu tendis festino cursu, nec consentis sed replucas: non illud volo! O quanta Deum iniuria dedecoras illa negatiua. Et noluit. Singularem Homilia perpendit D. Chrysostr. hæc D. Pauli verba: *Voluntarie peccauimus nobis post acceptam misericordiam veritatis, iam non reliquimus pro peccatis hostia, terribilis quadam expectatio iudicij & ignis emulatio, qua consumptura est aduersarios, irremissam quæ faciem legem Moysi sine ulla miseratione duobus vel tribus testibus mortur, quanto magis putat de terriora mereri supplicia, qui filium Dei conculcauerit, & sanguinem testamenti pollutum duxerit in quo sanctificatus est & spiritui gratiæ contumeliam fecerit: O quantum supplicium, ei qui spiritum gratiæ Dei extinxerit! Igne emulatio. Expendit ibidem D. Chrysostr. quod loquatur de igne animalis viui. In quem hæc plaga defacit? In eum *Qui spiritui gratiæ contumeliam fecerit. Et spiritum qui gratiam largitur contumelia affecerit.* Ita ipse legit. *Quamobrem?* Qui enim beneficium accipit, ei qui beneficium contulit, iniuriam facit, eumque contumelia afficit. Te fecit filium, tu seruus esse vis. Venit habitandi apud te, ac tecum causa. Tu in eum praua consilia moliris: *Christi seruas apud te, ac tecum cupis, tu crapula & ebrietate eum conculcas.* O quis dolor fidelibus seruis venienti Regi, ut te diuitiis cumularer, responderes, tuas nolo diuitias, eas pedibus contereser & ipsum quoque regem conculcares quid famuli hoc viso non agebant? Hic est ille, qui conspicit, quod offerenti tibi Deo suam gratiam iam ut tuam, suam gloriam & quicquid possidet, iuluper & seipsum, ais effons explodo illa, despicio, ignis unum latio potnam magnam in pudenda, talis tua meretur audacia. Hoc idem quoque ipse Christus tanto doloris sensu lamentabatur: *Quoties volui congregare filios tuos, quemadmodum gallina congregat pullos suos sub alas & noluisti?* Quoties ego te eraminiibus studui expedire morbos tuos sanare, tibi salutem imperari? Quoties te rogauit *Ut sanus fieri?* Quid tibi persuades quid*

Hebr. cap. 10. 18.
 Dicitur Chrysostr. Habetur paricula ris Ho. ipost homilias ad Epi. bra. Matt. 21. 27.

si: dum graui cor tuum pulsū commouetur, dom te spectante subito alter motus corruit, & intus vocem audisti componentem, tibi canite, hoc tibi ne contingat nisi vox Dei, & inuitatio, quæ a te quaerit: *Vis sanus fieri?* quid esse pura, dom intimo cordis tui recessu te sentis alloquentem, Christiane, Deum grauius offendisti. circumspecte, eius tæ quandoque manibus traderis iudicandus; attende ejuis tibi itam concitasti; Mortem æternam meditare, delicias fugientes, de quibus nihil tibi sit reliqui nisi dolor ac confusio? Dei sunt inuitationes: *Vis sanus fieri?* Dolendum est, quod *Noluisti.* Nec nuntium vis remittere puellar, nec iniuncta lucra relascire, nec Dei gratiam tibi oblatam acceptare, nec animæ tuæ salutem, a qua te inuitat aberantem. In eo nullus defectus, adest paratissimus ut tibi gratiam suam infundat, & cum illa suas diuitias, sua dona cælestia, quimimo & regna sua sempiterna; semper ex parte tua defectus esse conuincitur. *Noluisti.*

III. Nos nolimus saluari.
 II. Deus semper est paratus.
 Ex. 25. v. 12.
 13. 14.
 23.
 Col. 2.3.
 Mat. 8. 7.
 Matth. 8. 2.

Quis non arcæ dispositionem admiretur? Præcipit Moyse Deo ut illam ex ligno Seruini corruptibili adificet, deauratam intus & foris; cui includi volum thesauros & dona cæteris digniora populo suo concessa, vasculum manna, vitæ Aaron mirabilium effulgentem, quæ frouduerat ac tabulas legis; deinde mandat: *Facies circulos aureos, quos ponet per qua uer arcæ angulos, duo circuli sint in latere uero, & duo in altiore, species quoque ualtes de lignis Seruini, & species eos auro.* Induceque per circulos, qui sunt in arcæ lateribus, ut portetur in eis: qui semper erunt in circulo, nec unquam extrahentur ab eis. Semper sit arcæ parata, ut ei manus iniiciant, portentque in quorum est officium. Domine, an non Arcæ illa collocari debet in loco in *Sancta Sanctorum*, quo nemo possit accedere, nisi summus Sacerdes, idque semel in anno? Ad quid semper vestes in circulis, quasi semper possint manus ad eam portandam admoueri. Arcæ Christi præsignabat: *In qua sunt omnes thesauri sapientie & scientie Dei.* O arcæ Desiderata semper parata, ut eam qui habet domum suam reterat, etque possit manum admouere: Accedens ad eam Centurio, in serui sui salutem, *Ego uentum & curabo eum.* Extendens manum mulier sanguis fluens ad uelamenti eius simbriam, secum detulit plagæ sanantem: dum cum laycus, Princeps synagoga unico uerbo in domum suam inuitat, ilico accedit mortuam filiam suscitaturus. Verbum audiens leprosi, *Domine: seruis potes me mundare, uoluntas mea; respondet Do-*

minus tam prompta est in tua remedium, ut nihil aliud desit, quam ipsa tua uoluntas. *Volo: proinde, cum tu hoc uelis, certum est quod ex me non dero: Volo mundare: Hoc quoque uobis dicit: confidite: semper enim sum paratus.* Si eum quaeris recipere eiusque dona cælestia, expectas, ut manum admoceas eius misericordie, ut remissionem optas peccatorum, eius ineffabilibus diuitiis. Si illum in venerabili Sacramento suscipere: eius gratia, si eius tibi prodelle merita desideras. *Quomodo uolui. Ego semper steti paratus, tu uero ille es qui Noluisti.* Quocirca radicibus excidas & unico ictu omnes ampuras exculationes; non a te penitentiæ in donorum suorum, diuitiarum ac regni pretium tibi tuam tantummodo uoluntatem *Vit.*
 Publicum omnitus est præconium illud, *11. 55.* quod Deus ex ore uaris *Maia* præcepit diuulgari: *Omnes sitientes uenite ad aquas, & qui non habetis argentum emite, & comedite uenite, emite absque argento, & absque ulla commutatione uinum & lac.* Sitis effectus est caloris, & ardoris interioris; eaque tanta est, quantum & calor: ut patet in eo qui febribus ardebat: quanto enim est ardor interior, tanto & sitis aridior. O pissimi me Deus: quanti sita uolunt homines bonorum temporalium, opum, deliciarum, honorum, quam sitibundus anhelat uacuis ad nummos, suspirat ad delicias sensuales, expirat ad gradus honorum ambitiosus? Desine mirari, intensus est enim calor internus concupiscentiar, qui exurit cordis intima. Quam d lucid: alios uidit D. Ioannes spidum infernalium aculeis vulneratos, ardore supremo concreuati? *Resurunt homines asu magno.* Vidit quoque cælestis aquila totum mundum adspirantem sitique deficientem *1. Ioh. 2. 16.* quæ ex ardo e nimio concupiscentiæ seruentus *2. 16.* incalcescit. *Omnia quod est in mundo, aut e concupiscentia carnis est &c.* Petrus suæ oculis, nos Deus intuent, nostram dolet miseriam, & hoc agit, ut nobis salutis condicatur remedium. *Omnes sitientes.* In Hebræo ponitur interiecto *deus* *1. Ioh. 2. 16.* *leuus, uel compatiens: Hæu qui si int, 57. 33.* uaginta posuerunt. Il. minoram, quasi compatiens cordis Dei, *O sitientes: uenite ad sitis ueltra refrigerationem, uenite ad aquas.* Quomodo Domine illas das? *emite. uenite & emite.* Quid hoc Domine. illo uerbo, rotuam reuocas, quod nobis ad dixisti, *uenite, & emite.* D. An. *Peispreum est ait D. Augustinus quod audiendo, emite, statim infers pretium requiriti, quod que res uendenda pretiosior, eo magis aug. 2. 1. 10.* *duan sit & pretium. Si domum inhabitandam aut*

aut horum, aut triticum emere sit voluntas illico, cogitas de pretio, & comparationem facis pretii cum te emenda, quod eo debet magis crescere, quo res emenda pleris aestimatur; aut que, hoc illo carius venditur. *Qua magnum habent pretium, cara dicuntur, nec frustra, aspicite consuetudinem sermonis vestri, carius est illud, quam illud. Qui est, carius est, nisi pretiosus est?* Si clamas Domine, emite; statim nobis curandum de pretio, & tale parandum, qualis est res que vendenda appenditur. Dic nobis ad quid emendum nos inuitas? *Vinum & lac.* Sub figura vini & lactis, nobis suas propinat divitias, thesaurusque caelestes. Venite, emite peccatorum remissionem, dona mea, gratiam meam, regnum meum, imo me ipsum. O Domine Deus: quod rebus hisce tam pretiosis aequale poterit pretium inveniri? *Omne aurum in comparatione illius arena est exigua. Et tanquam lutum aestimatur argentum in conspectu illius.* Ne conqueraris, nec anxius mulem; ait Dominus: licet enim proclamem, *Venite, emite:* emptio tamen fiat sine pretio. *Emite, absque ulla commutatio.* Comparate sine pretio? *Vtique.* Rogat etenim illud in pretium, quod inter homines habetur, non pretium. *Quod (amabo) est hoc? Voluntas tua.*

D. Au. Humana conf. etudiae (inquit D. August.) non censetur illud pretium, rem aliquam velle, amare, optare: quin, mo exploderetur, qui illud in rei venalis offerret pretium. Si domum accederes aurisabri, opus empturus auro gemmaeque: stibie elaboratum: Domine, distrahe mihi illud opus. Quod appendes pretium? Domine, velle me hoc. Quam mentis inops rere is, si in officina quadam tela tibi attrideter argentea, pulcherrima; intrates, Domine pretium eius tela mihi statue, alter vero: quod offers pretium: responderes, Domine, verè & lycere eam mihi nullies opto: quod de te ferrent iudicium? Hoc, velle rem quampiam, eiusdem non est pretium, nec ob hoc exponitur venalis: sed hoc emptioni praesupponitur, quod eam enere non studeas, nisi prius illam volueris. O Fratres (inquit D. August.) Deum audite vos inuitantem, ut ematis: & qui vos praemoneat, ne terreamini, licet nec aurum nec argentum ad emendum, dandumque in pretium habeatis: nullum enim aliud à vobis exposcit, quam vestram voluntatem. O Fratres, o filij, o catholica germina, o sancta & superna semina, o in Christo regenerati, & de super natis, audite me. (clama: D. August.) *Deus de compendio se nobis*

offerret. clamat nobis Amate me, & habebitis me. Hec solum intendit: *Vis iuste quidem, hoc enim vobis maxime proprium est, voluntas vestra, quam vobis Deus liberam reliquit, ut de illa & cum illa, quod placuerit, perficiatis. Possit Deus hominem in manu consilij sui &c. ad quodcumque voluerit porrigat manum.* O si tantillo pretio vobis terrena, (inquit D. August.) venderentur. O si volendo tantemmodo illa consequi possentis. Illud igitur quod in vilibus istis, sordidis, caducis, terrenisque non potestis opibus, hoc in caelestibus, Divinis aereis que potestis adipisci thesaurus; ipse quippe Deus adeo adstat paratus, ut dicat *Quoties volui. Tu ille es, qui vltro tibi condita respicis, Et nolisti.*

offerret. clamat nobis Amate me, & habebitis me. Hec solum intendit: *Vis iuste quidem, hoc enim vobis maxime proprium est, voluntas vestra, quam vobis Deus liberam reliquit, ut de illa & cum illa, quod placuerit, perficiatis. Possit Deus hominem in manu consilij sui &c. ad quodcumque voluerit porrigat manum.* O si tantillo pretio vobis terrena, (inquit D. August.) venderentur. O si volendo tantemmodo illa consequi possentis. Illud igitur quod in vilibus istis, sordidis, caducis, terrenisque non potestis opibus, hoc in caelestibus, Divinis aereis que potestis adipisci thesaurus; ipse quippe Deus adeo adstat paratus, ut dicat *Quoties volui. Tu ille es, qui vltro tibi condita respicis, Et nolisti.*

§. 3. Non sanaris: quia non vis absoluta voluntate, ut mulier pregnant, de qua Ezech. 45.

Obijcies, non dico, Pater mi, me nolle, ab sic à me talis impudentia, non sum enim ita mente captus, quod ipse proprium meum bonum me nolle consistat quod benigna manu mihi Deus offerat vltioneus, tantum illud dico, quod modo non, sed tempus mihi statui, & breui peccatis me expediam, agam poenitentiam. O Charissime, melius novit Christus, qualis sis, & distinctius te cognoscit, quam tu teipsum, ne Deo te posse praesumas imponere. Tu illud, ut placuerit, appelles, aperit ipse tibi in prosperat. *Et nolisti.* Ad illas nuptias magni Regis expensis praeparatas, varies iussit invitari, & ait Evangelista, dum eos ministri vocarunt, abist ut tam inhumane responderent, se regis oblatum beneficium dedignari, sed *Ceperunt omnes simul excusare. Primus dixit: villam emi, & necesse habeo exire & videre illum, rogo te habe me excusatum: Et alter dixit, iuga bovum emi quinque, & eo probare illa, rogo te habe me excusatum &c. Renuntiavit Regi: fateor mihi à te magnum praestari beneficium, at rogo pro hac vice habeat me excusatum: non ideo est, quod nolim illud recipere, nec tantum quanti justum est illud faciam, sed quia modo mihi non est oportunum illud acceptare. Rogo te, habe me excusatum. Refert alius Evangelista eandem parabola, & de invitatis sic ait: *At illi negaverunt.* & quisque aperta voce respondit, dic Regi, me nolle venire: *Et voluerunt venire.**

Attende tibi, gurfo o Evangelista, nolle venire,

Ecc. 11. 14

37

Luc. 14. 18

Matt. 22.

